Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

Asiantuntijalausuntopyyntönne 23.11.2016

HE 240/2016 VP HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI LIIKENNETURVASTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA JA LAIKSI TIE- JA MAASTOLIIKENNEONNETTOMUUKSIEN TUTKINNASTA

Onnettomuustutkintakeskus kiittää mahdollisuudesta lausua mainitusta hallituksen esityksestä. Esitetyt muutokset eivät varmista tie- ja maastoliikenneonnettomuuksien tutkinnan riippumattomuutta ja tehokkuutta eivätkä yksinkertaista turvallisuustutkinnan hajanaista toimintakenttää.

Hallituksen esityksessä on monin paikoin viitattu turvallisuustutkintalakiin (525/2011). Yksinkertaisinta ja normien purkutavoitteita mukailevaa olisi sisällyttää tie- ja maastoliikenneonnettomuuksien tutkinta turvallisuustutkintalakiin. Samalla rahoitus ja tutkinnan ohjaaminen voisi siirtyä toimivaksi todetulla ja riippumattomalla tavalla oikeusministeriön yhteyteen Onnettomuustutkintakeskukseen. Tämä vähentäisi sekä säädösten että viranomaistehtäviä hoitavien määrää.

Turvallisuustutkinnan periaatteiden mukaista ei ole, että tie- ja maastoliikenneonnettomuuksien rahoituksesta jatkossa päättää Liikenteen turvallisuusvirasto, joka on keskeinen tutkinnan kohde. Tutkinnassa tulisi riippumattomalla tavalla kyetä selvittämään ja tarvittaessa arvostelemaan Liikenteen turvallisuusviraston toimintaa sekä kohdistamaan sille suosituksia. Tosin rahoitusmallin muutoksesta on jo päätetty Liikenneturvallisuusmaksusta annettua lakia (471/2016) säädettäessä.

Hallituksen esityksen mukaan tie- ja maastoliikenneonnettomuuksien tutkintaa tekisivät jatkossakin alueelliset tutkijalautakunnat, jotka lain mukaan toimisivat tutkintaa suorittaessaan itsenäisesti, riippumattomasti ja puolueettomasti. Riippumattomuutta ja puolueettomuutta saattaa rahoitusmallin lisäksi tosiasiassa uhata tutkijalautakuntien keskeisimpien henkilöiden päätyö paikallisissa liikenneturvallisuusasioita hoitavissa organisaatioissa (poliisi, tienpito, ajoneuvojen katsastus, ajoterveys). Toisaalta tutkintalautakuntien itsenäinen asema ilman selkeää riippumatonta johtoa hankaloittaa tutkintojen yhtenäistä johtamista, ohjaamista, julkisen tutkintaselostuksen valmistumista sekä tutkinnan yleistä kehittämistä. Nämä asiat vaikeutuvat entisestään, jos tutkinnan neuvottelukunta lakkautetaan eikä tilalle tule suoraviivaista johtamismallia.

Onnettomuustutkintakeskus osallistuu mielellään tutkintajärjestelyjen kehittämiseen.

ONNETTOMUUSTUTKINTAKESKUS

Johtaja Veli-Pekka Nurmi

Hallintopäällikkö Hannamari Helke

Onnettomuustutkintakeskus
Ratapihantie 9
00520 HELSINKI

www.turvallisuustutkinta.fi
turvallisuustutkinta@om.fi

Puhelin (keskus): 02951 6001
etunimi.sukunimi@om.fi